

քա ն ա ս ի ք ա կ ա ն

Բ Ա Ն Ա Ս Տ Ե Ղ Ծ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ա Ն Է Ծ Ք Գ Ո Ւ Ս Ս Ա Ն Ի

Պրդեակ ուրեմն ի հընումն էր բարձրաբերձ եւ հաստոյր ,
Փառք իւր սըրիւեալ ընդ ցամաք , սըրիւեալ ցըծով կապուտակ .
Եւ երփներանգ ըզնովաւ պըսակք պարտեզք քաղցրաբոյր ,
Ըբերց ի նմա զով կարկաջ եւ ծիածան պըղպըջակ :

Եւ ի նըմա թագաւոր աշխարհակալ բազմայաղթ ,
Ընցեալ բազմէր ի գահոյս , դըժնէհայեաց դալկագոյն .
Խորհուրդք սըրտին՝ արհաւիրք , ակնարկութիւնք՝ բարկացայտ ,
Բարբառ շըրթանցըն՝ հարուածք , եւ գիր ձեռացն էր արիւն :

Երգչաց երկուց քաջաց՝ դէպ լինէր երթալ յայն դըղեակ .
Նաղկեալ միոյն էր ալիք , միւսոյն խարտեաշ խոպոպիք .
Քընար առեալ ալեւորն՝ նըստէր ի ձի պերճունակ ,
Եւ մանկագեղն իւր համհարզ զուգընթանայր հետեւիկ :

Եւ ձայն արկեալ ծերն ասէր . “ Հանգա , պատրաստ լեր , որդեակ ,
Օ ընտիր ընտիր երգոյն յուշ ած ու զգեղգեղ քաջաձայն .
Հանդէս բնաւից արասցուք , եւ քաղցր եւ դառն եղանակ ,
Ըմբեսցուք մեք այսօր ըզբարասիրտ գոռ արքայն ,” :

Եւ հանգնեալ կան գուսանքն ի սիւնաշար դահլըճին .
Եւ վերացեալ ի գահոյս իւրեանց արքայն եւ դըշխոյն .
Եւ ման հիւսսի բալ լուսոյ՝ ժանտ էր արքայն ու ահագին ,
Իսագուհին քաղցր եւ համբոյր լիալուսնոյ պէս հանգոյն :

Բախեաց զաղիս ծերունին , հընչեցին լարք հրաշալիք ,
Հընչեաց նըւագ քաջարձակ , ականջք ի լուր ձըգեցան .
Ձայն արձակեաց պատանեակն , աղու եւ սուրբ դայլայլիկ ,
Պաշնակ խառնեաց ընդ ծերոյն՝ իբր հեռուստ պար երկնազան :

Այր երգեցին եւ գարուն , եւ զամանակն երջանիկ ,
Օ ազատութիւն եւ պատիւ , զհաւատարիմն եւ զանախտ .
Օ ամէն ըզբաղցր երգեցին՝ որով թընդան մարդկան սիրտք ,
Օ ամէն ըզբարձր երգեցին՝ որով սընայ սիրտ ի մարդ :

Պասք ոստանկացն արքունի կային յակճիւս անժըպիտ .
Ըբբունական զօրուն դաս՝ Ըստուծոյ ծունրը կըրկնէր .
Եւ թագուհւոյն այլայլեալ մերթ յանծուկ մերթ խընդամիտ՝
Ըզվարդ կորդեալ ի կըրծոցն եւ առ երգիչն արկանէր : . . .

“ Բզժողովուրդն իմ հանէք ի խելաց , արդ եւ զիմ կին . . .
Գոչեաց ցասմամբ թագաւորն՝ համայն հարեալ զդողանի ,
Սուեր ձրգեաց փայլահատ , եհար ըզլանջ պատանկին .
Փոխան երգոցն ոսկեձայն՝ բըղխեաց արիւն ծիրանի :

Իբր ի մըրրկէ փոթորկեալ ունկընդըրացն յուզէր պար .
Եւ պատանեակն ի բազուկ վարժապետին շունչ հանէր .
Եւ վերարկուաւն պատեալ՝ բառնայր ըզնա յերիվար ,
Պընդեալ կապէր հաստատուն , եւ ընդ դըղեակն ելանէր :

Եւ առ դըրանն բարձու ոտնառեալ ծեր գուսանին ,
Բուռն արկանէր ի քընար , ի պանծալին քընարաց ,
Եւ ընդ սիւնակըն կըճեայ հարեալ ջաղխեալ ըզգործին՝
Եւ հասարակ ընդ դըղեակ ընդ պարտէզ ձայն տայր վըշտաց :

“ Սայ ձեզ գողող դահլըճաց , յայսմ հետէ մի եւս ի ձեզ
Բաղցը հընչիցեն եղանակք , մի եւս ի ձեզ հընչէ քնար .
Եւ հառաչանք , հեծութիւնք եւ ստըրկաց ճիչ աղէկէզ ,
Սինչե հարցեն վրէժք ըզձեզ յաւեր հողոյ հաւասար :

“ Սայ ձեզ քաղցրիկ պարտիզաց զուարճացելոյ ի մայիս .
Տեսէք տեսէք ըզտըխեղծ դէմք պատանուոյս մեռելոյ
Եւ թառամեալ չորասլիք , դարձցին աղբերքդ յանջըրդիս ,
Եւ անապատք ամայիք կացջիք աւուրցըն գալոյ :

“ Սայ քեզ ժրպիրհ մարդասպան . անիծեալ դու յերգողաց ,
Ի զուր ածցես քեզ պըսակ յարիւնըռուշտ ի համբաւ .
Սըշտախաւար գիշեր խոր՝ արկցէ զանուշիկ ի մոռաց ,
Եւ որպէս շունչ մի յետին՝ դու ցընդեսցիս յօդս ամբաւ . :

Եւ յսպէս գոչեաց ծերունին . ու երկինք եղեն ունկընդիր .
Սործանեցան պարիսպքն այն , տապալեցան սըրահքն այն .
Սըկայ փառացն անցելոյ՝ սիւն մի լոկ կայ յիւրըն դիր ,
Սակայն մաշեալ է եւ նա , գուցէ անկցի զգիշերայն :

Բուրաստանաց փոխան շուրջ պատէ զտեղին արդ մացառ .
Չըխաղայ՝ ղբիւր անդ ընդ մարդ , ծառ չարկանէ զհովանի .
Բզթագաւորն այն՝ ոչ երգ , ոչ դիւցազանց յիշէ ճառ .
Սիւնայն մոռացք եւ փըլածք . այս են անէծք գուսանի :

ՈՒԼԱՆՏ՝

1 Գերմանացւոյ կենդանի բանաստեղծից մէջ ամենէն հինն ու երեւելն և օրինակագիրը :